

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014–2020

Ивайло Станиславов,
държавен експерт,
Министерство на образованието и науката

Контекст

ЦЕЛ	ЕВРОПА 2020	БЪЛГАРИЯ 2020
Трудова заетост	работа за 75 % от хората на възраст между 20 и 64 години	работа за 76 % от хората на възраст между 20 и 64 години
НИРД	3 % от БВП на ЕС в НИРД	1,5 % от БВП на България в НИРД
Изменение на климата	20 % енергия от ВЕИ увеличаване на енергийната ефективност с 20 %	16 % енергия от ВЕИ увеличаване на енергийната ефективност с 25 %
Образование	Намаляване на ПНУ под 10 % 40 % от 30-34-годишните със завършено висше образование	Намаляване на ПНУ под 11 % 36 % от 30-34-годишните с висше образование
Борба с бедността	20 милиона бедни по-малко	260 хил. бедни по-малко

Контекст

ЦЕЛ	БЪЛГАРИЯ 2020	СЪСТОЯНИЕ 2012
Трудова заетост	работа за 76 % от хората на възраст между 20 и 64 години	работа за 63 % от хората на възраст между 20 и 64 години
НИРД	1,5 % от БВП на ЕС в НИРД	0,6 % от БВП на България в НИРД
Изменение на климата	16 % енергия от ВЕИ	13,8 % енергия от ВЕИ
Образование	Намаляване на ПНУ под 11 % 36 % от 30-34-годишните с висше образование	Актуално състояние на ПНУ - 12,5 % 26.9 % от 30-34-годишните с висше образование
Борба с бедността	260 хил. бедни по-малко	Към 2008 – 1, 63 млн.

Идентифицирани проблеми – НАУКА

- Ниски инвестиции в научно-изследователска дейност като България изостава много съществено по този показател от другите държави членки на ЕС;
- Отдръпване на младите хора от академична кариера и от инженерни професии;
- Остаряла материално-техническа база и липса на модерно оборудване за научно-изследователска дейност;
- Недобре развита електронна изследователска инфраструктура която да осигури среда за съвместно провеждане на НИРД от изследователски организации и отделни изследователи, независимо къде се намират;
- „Изтичане на мозъци“ в сферата на науката и висшето образование;
- Липса на ефективни механизми за привличане на водещи български учени, работещи в чужбина или за привличане на чуждестранни докторанти или изследователи за провеждане на научни изследвания в България, както и на преподаватели за работа в български висши училища.

Идентифицирани проблеми – Висше образование и УЦЖ

- Неефективна връзка между системите на висшето образование, училищното образование и бизнеса;
- Недостатъчни практически умения и занижена професионална квалификация на завършващите;
- Необходимост от повишаване на качеството на висшето образование;
- **Необходимост от въвеждането на съвременни по-ефективни форми и методи на квалификация - дистанционно, неформално обучение, самостоятелно учене, практическа ориентация, дигитални и интерактивни обучения и др.;**
- Необходимост от насърчаване на предприемачеството във висшите училища и научните институти, включително и чрез създадените центрове по предприемачество в тях;
- Необходимост от развитие на Система за валидиране/признаване на неформално и самостоятелно придобити знания, умения и компетентности.

Идентифицирани проблеми – училищно образование

- Нарастване на неграмотното население и увеличаване на дела на непосещаващи училище;
- Слаби резултати в областта на четенето, математиката и природните науки;
- Риск от отпадане на ученици от училищната система;
- Необходимост от повишаване на качеството на предучилищното образование;
- Ниска мотивация на учителите;
- Недостатъчен достъп и използване на съвременните ИКТ в образованието, обучението и научните изследвания;
- Ниска степен на интегриране на деца и ученици със специални образователни потребности;
- Необходимост от обвързване на професионалното образование с нуждите на пазара на труда и с развитието на партньорски мрежи с работодатели;
- Липса на практическо обучение на завършващите професионални училища.

НАУКА:

- Подкрепа за създаване и развитие на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност;
- Модернизация на научно-изследователската инфраструктура;
- Подкрепа за провеждане на приложни научни изследвания;
- Подкрепа за надграждаща квалификацията и кариерно развитие на изследователите.

Висше образование:

- Подкрепа за кариерно развитие на преподавателите във висшите училища;
- Подкрепа за реформата във висшето образование;
- Актуализиране на учебните програми с участието на работодателите.

Професионално образование:

- Актуализиране на учебните програми в професионалното образование с участието на работодателите;
- Създаване и развитие на схеми за обучение чрез работа, като дуалната система за учене;
- Специализирано обучение за учителите в професионалното образование и мерки за кариерно развитие.

Предучилищно и училищно образование:

- Специализирано обучение за педагогическите специалисти и мерки за кариерно развитие;
- Развитие на капацитета и създаване на стимули за мотивиране и задържане на млади специалисти в системата на предучилищното и училищното образование;
- Въвеждане на модерни технологии и интерактивни методи и средства в образователния процес, включително и на електронно съдържание;
- Повишаване на образователните резултати с акцент върху културната, езиковата и възпитателната подготовка.

Образователна интеграция:

- Изграждане на подкрепяща среда за включващо образование за деца и ученици със СОП;
- Допълнително обучение по български език за децата и учениците, за които българският език не е майчин;
- Работа с родители.

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

- 6 проведени заседания на ТРГ;
- Консултации с академичната общност;
- Среци за демаркация;
- Преработване на оперативната програма съобразно:
 - Окрупняване и тематична концентрация;
 - Възможности за финансиране;
 - Възможности и ограничения на форматите.
- Ex-ante оценка на ОП НОИР.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

